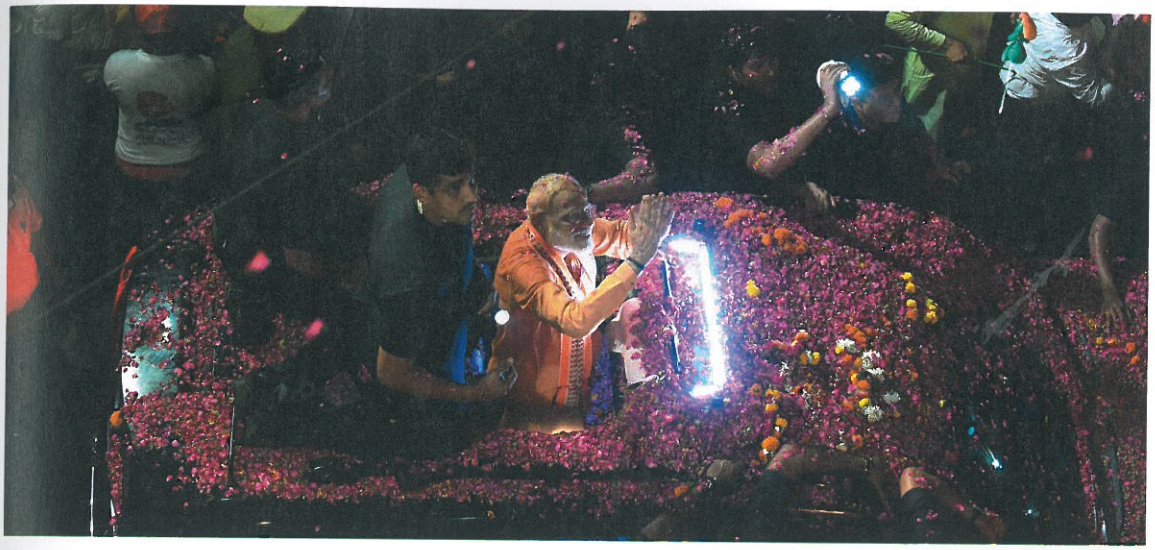
Modi på toppen

Indiens premierminister har næsten ubegrænset magt. Nu må han beslutte, hvad han vil gøre med den

Modi i fuldt flor

Max Rodenbeck bureauchef, Sydasien, *The Economist* NEW DELHI

I 2020 FEJRER NARENDRA MODI sit sjette år på en post, der har gjort ham stort set uovervindelig. Mange forventede, at hans parti, Bharatiya Janata Party (BJP), ville vinde parlamentsvalget i 2019, men få havde troet, at det ville vinde endnu flere pladser i parlamentet, end det gjorde ved valget i 2014. Den knuste opposition, som allerede var svag og fragmenteret, er kun gået yderligere i opløsning. Analytikere forudser, at Indiens demokrati er på vej ind i en periode med hegemonisk magt til ét parti, som man så det i 1950'erne og 60'erne, da Kongrespartiet sad tungt på magten under ledelse af selvstændighedsforkæmpere som Mahatma Gandhi og Jawaharlal Nehru.

Modi soler sig ikke i hæder, udelukkende fordi han leder et succesfuldt parti. Selv kritikere indrømmer, at hans valgsucces i høj grad er personlig: Premierministerens mix af energi og karisma tromler simpelthen modstanderne ned. Afstemningen i 2019 havde mindre med reel politik at gøre, end det havde med premierministerens projektion af selvsikkerhed og stolthed. Hvad enten det handler om hans spillen med musklerne over for Indiens evige torn i øjet, Pakistan, hans kamp for at sikre toiletter og gaskomfurer til de fattige eller hans ubarmhjertige provokationer af politiske rivaler, så udstråler Modi en kamplysten vilje til sejr, som giver genlyd hos rangbevidste, almindelige mennesker.

Hvis inderne ville have en stærk leder, så har de fået ham. I modsætning til BJP's første periode under Modi, så betyder partiets majoritet på 353 ud af 545 pladser i Lok Sabha (underhuset), at partiet reelt set har carte blanche til at lovgive, som det passer dem. Modi er også i høj grad en hands-on-leder, og han udvælger ministre og andre embedsmænd mindre på baggrund af kompetence end på baggrund af retskaffenhed, hindunationalistisk ideologisk baggrund og personlig loyalitet. Pga. et relativt svagt kabinet ligger den primære magt i premierministerens eget kontor. Den eneste undtagelse fra dette er Amit Shah, Modis nærmeste følgesvend fra hans tid som øverste minister i delstaten Gujarat. Arbejdsnarkomanen Shah, som var formand for BJP i partiets første regeringsperiode, får æren for at have øget partiets medlemstal drastisk og at have smedet de kampagnestrategier, der førte til partiets sejr på både delstats- og nationalt niveau. I sit nye embede som indenrigsminister kan han bruge lov og orden-maskineriet til at belønne sine venner og straffe sine fjender.

Hvad vil Modi stille op med al den magt? I sin første periode afholdt han sig fra at gennemføre større reformer. Ud over nogle længe ventede, men nyttige, justeringer af økonomien og en smule stridslyst rettet mod Pakistan, udviste han meget lidt dristighed, bortset fra en letsindig og dyr beslutning om at forbyde 86 pct. af alle pengesedler i cirkulation.

Men Modi 2.0 udviser mere beslutsomhed. Han lukkede munden på sine kritikere på den hindunationalistiske højrefløj, som udgør hans primære fundament, da han sluttede 70 års grundlovsmæssige uklarheder ved pludselig at underlægge de urolige stater Kashmir og Jammu den centrale regering. Derved standsede han al politisk aktivitet og pålagde området en flere uger lang blokade, som ramte de ca. otte mio. primært muslimske beboere i Kashmir-dalen. Samtidigt gennemførte Shah en række lovændringer, der øgede politiets magt og mindskede det offentlige tilsyn. Indenrigsministeren har også stillet spørgsmålstegn ved anvendeligheden af politisk pluralisme og har planer om at udvide et landsdækkende projekt, der blev prøvekørt i staten Assam, hvor dens 32 mio. indbyggere blev tvunget til at bevise deres indiske statsborgerskab - og ca. to mio. mennesker, primært fattige og muslimer, ikke blev anerkendt.

I en tid hvor Indiens økonomi viser krisetegn (se business-sektionen), virker Modi-holdets fokus på den slags emner ufornuftigt. Det har helt bestemt alarmeret minoritetsgrupper og liberale intellektuelle, som frygter en bevægelse mod en totalitarisme, som ikke står til at kunne ændres. Men der er ikke noget, der holder Modi tilbage, og det er i sidste ende op til ham, hvilken vej Indien skal gå. ■

Det sker i 2020

Indiens helligdag Republic Day

26. januar har en særlig betydning. Landets forfatning (verdens længste) trådte i kraft for 70 år siden